

POSTANOWIENIE

Dnia 4 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szczepaniec

w sprawie z powództwa M. sp. z o.o. w N.
przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki
o zmianę koncesji,
na posiedzeniu niejawnym w dniu 4 marca 2025 r. w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i
Spraw Publicznych
na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z
15 stycznia 2024 r., VII AGa 1100/23

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od M. sp. z o.o. w N. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu przed Sądem Najwyższym wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia M. sp. z o.o. w N. do dnia zapłaty.**

UZASADNIENIE

Decyzją z 14 maja 2021 r. znak: [...] Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (dalej jako: „Prezes URE”), działając na podstawie art. 155 w zw. z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2021 r.

poz. 735, dalej: „k.p.a.”) oraz na podstawie art. 30 ust. 1, art. 33 ust. 1 pkt 2 i art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 716, dalej: „p.e.”) po rozpatrzeniu wniosku z dnia 5 lutego 2021 r. złożonego przez przedsiębiorcę M. sp. z o.o. z siedzibą w D., odmówił zmiany koncesji na obrót paliwami ciekłymi udzielonej decyzją Prezesa URE z dnia 6 sierpnia 2014 r., nr [...]1, przedsiębiorcy M. sp. z o.o. z siedzibą w D., poprzez rozszerzenie jej zakresu o możliwość obrotu paliwami ciekłymi na zasadzie pośrednictwa sprzedaży bez wykorzystania infrastruktury paliw ciekłych.

M. sp. z o.o. wniosła odwołanie od tej decyzji, domagając się zmiany zaskarżonej decyzji w całości i zmianę koncesji na obrót paliwami ciekłymi udzielonej decyzją Prezesa URE z dnia 6 sierpnia 2014 r., nr [...]1 przez rozszerzenie jej zakresu o możliwość obrotu paliwami ciekłymi na zasadzie pośrednictwa sprzedaży bez wykorzystania infrastruktury paliw ciekłych.

Wyrokiem z dnia 31 lipca 2023 r., XVII AmE 51/22 Sąd Okręgowy w Warszawie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów oddalił odwołanie i zasądził od spółki na rzecz Prezesa URE kwotę 720 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Apelację od powyższego wyroku złożył powód M. sp. z o.o. Wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości przez uwzględnienie odwołania w całości i zmianę zaskarżonej decyzji przez zmianę koncesji na obrót paliwami ciekłymi udzielonej skarżącej spółce decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 6 sierpnia, 2014 r., nr [...]1 przez rozszerzenie jej zakresu o możliwość obrotu paliwami ciekłymi na zasadzie pośrednictwa sprzedaży bez wykorzystania infrastruktury paliw ciekłych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Wyrokiem z dnia 15 stycznia 2024 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie, VII Aga 1100/23 oddalił apelację i zasądził od skarżącego na rzecz Prezesa URE kwotę 540 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym.

M. sp. z o.o. pismem z dnia 10 kwietnia 2024 r. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 15 stycznia 2024 r., VII AGa 1100/23 zaskarżając go w całości.

Skarżący zgłosił zarzut obrazy przepisu prawa materialnego, a to art. 33 ust. 1 pkt 2 p.e. przez jego niewłaściwe zastosowanie będące następstwem błędnej

wykładni użytego w tym przepisie sformułowania o treści: „dysponuje środkami finansowymi w wielkości gwarantującej prawidłowe wykonywanie działalności bądź jest w stanie udokumentować możliwości ich pozyskania”. Wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie przez Sąd Najwyższy co do istoty sprawy na podstawie przepisu art. 398¹⁶ k.p.c. przez uwzględnienie złożonej w sprawie apelacji, zmianę wyroku Sądu Okręgowego z dnia 31 lipca 2023 r. w całości i uwzględnienie odwołania, zmianę zaskarżonej decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 14 maja 2021 r. i zmianę koncesji na obrót paliwami ciekłymi przez rozszerzenie jej zakresu o możliwość obrotu paliwami ciekłymi na zasadzie pośrednictwa sprzedaży bez wykorzystania infrastruktury paliw ciekłych, ewentualnie o przekazanie na podstawie przepisu art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. sprawy Sądowi I instancji po uprzednim uchyleniu w całości również wyroku tego Sądu, ewentualnie o przekazanie na podstawie przepisu art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. sprawy Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie do ponownego rozpoznania.

Jednocześnie skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., wskazując, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, które sformułował w następujący sposób: „czy prawnie dopuszczalnym jest zawężanie użytego w przepisie art. 33 ust. 1 pkt 2 prawa energetycznego pojęcia: „dysponuje środkami finansowymi w wielkości gwarantującej prawidłowe wykonywanie działalności bądź jest w stanie udokumentować możliwości ich pozyskania” wyłącznie do sytuacji w której podmiot ubiegający się o udzielenie koncesji posiada środki pieniężne zdeponowane na rachunku bankowym, a także do salda obrotów na rachunku bankowym z jednoczesnym całkowitym pominięciem wskazywanych w bilansach środków w kasie oraz na rachunku bankowym, a także wartości kapitału zakładowego tego przedsiębiorcy.”

W odpowiedzi na skargę kasacyjną Prezes URE wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej powoda do rozpoznania, a ewentualnie jej oddalenie oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu przed Sądem Najwyższym według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie wypełnia ustawowych przesłanek koniecznych dla przyjęcia jej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek, gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika przy tym z oceny czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z 28 kwietnia 2022 r., I NSK 23/21, istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06).

Zagadnienie prawne mające stanowić uzasadnienie dla przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania musi budzić wątpliwości interpretacyjne w chwili orzekania przez Sąd Najwyższy o zasadności (lub braku zasadności) przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W przedmiotowej sprawie M. sp. z o.o. sformułował istotne zagadnienie prawne w następujący sposób: „czy prawnie dopuszczalnym jest zawężanie użytego w przepisie art. 33 ust. 1 pkt 2 prawa energetycznego pojęcia: „dysponuje środkami finansowymi w wielkości gwarantującej prawidłowe wykonywanie działalności bądź jest w stanie udokumentować możliwości ich pozyskania” wyłącznie do sytuacji w której podmiot ubiegający się o udzielenie koncesji posiada środki pieniężne zdeponowane na rachunku bankowym, a także do salda obrotów na rachunku bankowym z jednoczesnym całkowitym pominięciem wskazywanych w bilansach środków w kasie oraz na rachunku bankowym, a także wartości kapitału zakładowego tego przedsiębiorcy.”

Zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga wskazania problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01). Wnoszący skargę kasacyjną, formułując dane zagadnienie prawne, powinien przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których zagadnienie powstało, a samo zagadnienie powinno być ponadto „istotne” z uwagi na wagę przedstawionego przez skarżącego problemu interpretacyjnego dla systemu prawa. W art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. chodzi przy tym o zagadnienie prawne obejmujące poważną wątpliwość prawną, którego wyjaśnienie jest potrzebne dla ukierunkowania praktyki sądowej i rozstrzygnięcia sprawy, w której zagadnienie powstało (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z: 15 listopada 2017 r., III SK 13/17; 29 listopada 2017 r., I CSK 216/17).

Uwzględniając przedstawione wyżej założenia interpretacyjne, należy stwierdzić, że autor rozpatrywanej skargi kasacyjnej nie przedstawił istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Postawione zagadnienia nie stanowią skomplikowanego problemu o charakterze prawnym, którego rozwiązanie miałoby bezpośredni wpływ na wynik niniejszej sprawy.

Sformułowane zagadnienie prawne, które dotyczy interpretacji jednej z przesłanek udzielenia przez Prezesa URE koncesji, stanowi w rzeczywistości

polemikę z oceną materiału dowodowego zgromadzonego w toku postępowania przed Prezesem URE i odmienną, niż dokonaną przez Sąd Apelacyjny w Warszawie. Jak wskazuje się w orzecznictwie podmiot ubiegający się o koncesję powinien wykazać dysponowanie odpowiednim kapitałem w momencie składania wniosku lub udokumentować możliwość ich pozyskania w przyszłości. Ocena, czy ubiegający się o udzielenie koncesji dysponuje określonymi środkami pozostawiona jest organowi administracji, ale to na przedsiębiorcy spoczywa ciężar udowodnienia okoliczności uzasadniających udzielenie mu wnioskowanej koncesji (wyroki Sądu Apelacyjnego w Warszawie z: 8 maja 2007 r., VI ACa 38/07, 19 listopada 2009 r., VI ACa 527/09). Samo udokumentowanie zarówno posiadania środków finansowych, jak i możliwości ich pozyskania nie może posiadać charakteru abstrakcyjnego, a zatem nie może sprowadzać się jedynie do oświadczenia wnioskodawcy w tym zakresie, który musi przedstawić dokumenty potwierdzające w sposób obiektywny, że odpowiednimi środkami dysponuje lub będzie dysponował (Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z 28 marca 2023 r., XVII AmE 156/21).

Jak wskazuje się w orzecznictwie Sądu Najwyższego zarzuty skargi kasacyjnej dotyczące naruszenia prawa materialnego, mające w istocie charakter polemiki z ustaleniami faktycznymi sądów *meriti* i dokonaną przez te sądy oceną stanu faktycznego nie mogą stanowić podstawy skargi kasacyjnej, ani jej przyjęcia do rozpoznania, (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2024 r., sygn. akt III USK 24/23). Nie można też, jak to miało miejsce w rozpoznawanej sprawie, formułować zagadnienia prawnego w sposób, stanowiący w istocie próbę obejścia tego zakazu (postanowienie Sądu Najwyższego z 30 stycznia 2024 r., sygn. akt I CSK 5060/22).

Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. Związanie to wyklucza nie tylko przeprowadzenie w jakimkolwiek zakresie dowodów, lecz także badanie czy sąd drugiej instancji nie przekroczył granic swobodnej ich oceny. Stąd też podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów i oceny dowodów. Zarzutem takim jest nie tylko zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., lecz także przepisów regulujących sposób ustalania faktów. Każdy zarzut skargi kasacyjnej, który ma na celu polemikę z tą podstawą faktyczną, chociażby pod

pozorem kwestionowania wykładni lub niewłaściwego zastosowania określonych przepisów prawa materialnego, z uwagi na jego sprzeczność z art. 398³ § 3 k.p.c. jest *a limine* niedopuszczalny (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 6 marca 2024 r., sygn. akt I CSK 6715/22, 7 lutego 2024 r., sygn. akt II USK 143/23).

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1, 1¹ i 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 14 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1935).

M.L.

[r.g.]